

Lausunto opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen muuttamisesta

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry – jatkossa AMKE - esittää lausuntonaan seuraavaa.

Asetusesitys perustuu elokuun alussa 2015 voimaan tuleviin ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmään 3.10.2014 vahvistettuihin muutoksiin. Muutoksissa esimerkiksi ammatillisesta koulutusta koskevan lain nimike muuttuu laiksi ammatillisesta peruskoulutuksesta ja lain sisällöllinen käsitteistö muuttuu osaamisperusteiseksi.

Lakimuutoksilla ammatilliset opinnot korvataan käsitteellä ammatillisen tutkinnon osat ja yhteiset opinnot korvataan käsitteellä yhteiset tutkinnon osat. Yhteisiä tutkinnon osia ovat

- viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen
- matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen
- yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen sekä
- sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen.

Aiemmat erilliset oppiainemaiset opinnot sisältyvät uusiin yhteisiin tutkinnon osiin osa-alueina tai osaamistavoitteina. Ammatillisen perustutkinnon muodostumisesta annettu valtioneuvoston asetus (801/2014) tulee voimaan 1.8.2015 ja siinä säädetään yhteisiin tutkinnon osiin kuuluvista osa-alueista. Muutoksilla on vaikutusta säädettyihin nykyisiin opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimuksiin.

Hallituksen esityksessä (He 211/2014vp) ehdotetaan muutettavaksi lakia ammatillisesta peruskoulutuksesta siten, että lakiin lisätään ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta koskevat säädökset. Näistä jälkimmäinen vaikeimmin vammaisille tarkoitettu koulutus (nykyisin valmentava II) toteutettaisiin aina erityisopetuksena ja ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen yhdistetään nykyiset ammatilliseen peruskoulutukseen ja maahanmuuttajien ohjaava ja valmistava koulutus, vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (valmentava I) sekä kotitalousopetus.

AMKE katsoo tässä tilanteessa, että ehdotetut kelpoisuusasetuksen muutokset ovat osana nykyisentasoista kelpoisuussäätelyä perusteltuja. AMKE pitää kuitenkin opetushenkilöstön kelpoisuusasetusta kokonaisuutena edelleen liian sitovana ja yksityiskohtaisena. Koulutuksen järjestäjän harkintavaltaa opetushenkilöstön rekrytoinnissa tulee lisätä laadukkaana koulutuksen varmistamiseksi jatkuvasti muuttuvissa toimintaolosuhteissa.

AMKEN kannanottoja eräisiin muutosehdotuksiin

13 b § Valmentavaa koulutusta antavan opettajan kelpoisuus

AMKE kannattaa muutosesitystä. Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutus on siinä määrin haasteellista, että erityisopettajan kelpoisuus on perusteltua.

14 § Yhteisten tutkinnon osien opettajan kelpoisuus

AMKE kannattaa muutosesitystä oikeansuuntaisena. Soveltuvan korkeakoulututkinnon tuoma kelpoisuus avaa mahdollisuuden laajentaa tietyn alan opetushenkilöstön toimenkuvaa muihin vastuualueisiin sekä vastaavasti muun alan henkilöstön käytännön mahdollisuuksia kouluttautua opetustehtäviin.

Helsingissä 23.01.2015

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry:n hallitus